

opusdei.org

El matrimoni, vocació cristiana

Aquest és el text i la lectura de l'homilia de sant Josepmaria "El matrimoni, vocació cristiana" publicada a "És Crist que passa" i pronunciada el Nadal de 1970.

27/12/2019

Disponible també a [Soundcloud](#),
[ivoox](#)

És Nadal. Els diversos fets i circumstàncies que rodejaren el naixement del Fill de Déu revénen al nostre record, i la mirada s'atura a la cova de Betlem, a la llar de Natzaret. Maria, Josep, Jesús Infant, ocupen d'una manera molt especial el centre del nostre cor. ¿Què ens diu, què ens ensenya la vida, alhora senzilla i admirable, d'aquesta Sagrada Família?

D'entre les moltes consideracions que podríem fer, n'hi ha una sobretot que vull comentar ara. El naixement de Jesús significa, com diu l'Escriptura, la inauguració de la plenitud dels temps,^[1] el moment escollit per Déu per manifestar enterament el seu amor als homes, donant-nos el seu propi Fill. Aquesta voluntat divina s'acompleix enmig de les circumstàncies més normals i ordinàries: una dona que dona a llum, una família, una casa. L'Omnipotència divina, l'esplendor

de Déu, passen a través de les coses humanes, s'uneixen a tot el que és humà. D'aleshores ençà, els cristians sabem que, amb la gràcia del Senyor, podem i hem de santificar totes les realitats límpides de la nostra vida. No hi ha cap situació terrenal, per petita i corrent que sembli, que no pugui ésser ocasió d'un encontre amb Crist i una etapa del nostre camí cap al Regne del Cel.

Per això no és estrany que l'Església s'alegri, es recreï, contemplant l'habitable modest de Jesús, Maria i Josep. *És grat* —hom resa a l'himne de matines d'aquesta festa— *recordar la petita casa de Natzaret i l'existència senzilla que s'hi mena, celebrar amb cants la ingenuïtat humil que envolta Jesús, la seva vida amagada. Va ésser allí on, essent un nen, aprenqué l'ofici de Josep; allí on va créixer en edat i on va compartir la feina d'artesà. A la vora d'Ell s'asseia la seva Mare; al costal de Josep vivia*

la seva esposa amadíssima, feliç de poder-lo ajudar i d'oferir-li les seves sol·licituds.

Quan penso en les llars cristianes, m'agrada d'imaginar-me-les lluminoses i alegres, com ho fou la de la Sagrada Família. El missatge de Nadal ressona amb tota la seva força: *Glòria a Déu dalt del cel, i pau a la terra als homes de bona voluntat.*^[2] *Que la pau de Crist triomfi en els vostres cors,* escriu l'apòstol.^[3] La pau de saber-nos estimats pel nostre Pare Déu, incorporats a Crist, protegits per la Verge Santa Maria, emparats per sant Josep. Aquesta és la gran llum que il·lumina les nostres vides i que, entre les dificultats i misèries personals, ens impulsa a anar endavant animosos. Cada llar cristiana hauria d'ésser un recer de serenitat, on, per damunt de les petites contradiccions diàries, hom pogués trobar un afecte profund i

sincer, una tranquil·litat pregona,
fruit d'una fe real i viscuda.

El matrimoni no és, per a un cristià,
una simple institució social, i menys
encara un remei per a les febleses
humanes: és una autèntica vocació
sobrenatural. Un sagrament gran en
Crist i en l'Església, diu sant Pau,^[4] i
ensems i inseparablement, un
contracte que un home i una dona
fan per sempre, perquè —tant si ho
volem com no— el matrimoni
instituit per Jesucrist és indissoluble:
signe sagrat que santifica, acció de
Jesús, que envaeix l'ànima dels qui es
casen i els invita a seguir-lo,
transformant tota la vida
matrimonial en una divina caminada
en la terra.

Els casats són cridats a santificar el
matrimoni i a santificar-se en
aquesta unió; per això cometrien un
greu error si edificuessin la seva
conducta espiritual al marge de la

llar i girant-s'hi d'esquena. La vida familiar, les relacions conjugals, la cura i l'educació dels fills, l'esforç per fer avançar econòmicament la família i per assegurar-la i millorar-la, el tracte amb les altres persones que constitueixen la comunitat social, tot això són situacions humanes i corrents que els esposos cristians han de sobrenaturalitzar.

La fe i l'esperança s'han de manifestar en la calma amb què s'enfoquen els problemes, petits o grans, que en totes les llars s'esdevenen, en la il·lusió amb què es persevera en l'acompliment de les obligacions pròpies de cadascú. Així, la caritat, ho omplirà tot i conduirà a compartir les alegries i els possibles pesars; a saber somriure, tot oblidant les pròpies preocupacions per atendre els altres; per escoltar l'altre cònjuge o els fills, mostrant-los que se'ls estima i comprèn de debò; a passar per alt petits refrecs sense

importància que l'egoisme podria convertir en muntanyes; a posar un gran amor en els petits serveis de què es compon la convivència diària.

Santificar la llar dia rera dia, crear, amb l'afecte, un autèntic ambient de família: es tracta d'això. Per santificar cada jornada, cal exercitar moltes virtuts cristianes: les teologals primer de tot i, després, totes les altres: la prudència, la lleialtat, la sinceritat, la humilitat, el treball, l'alegria... Parlant del matrimoni, de la vida matrimonial, cal començar amb una referència clara a l'amor dels cònjuges.

Santedat de l'amor humà

L'amor pur i net dels esposos és una realitat santa que jo, com a sacerdot, beneixo amb totes dues mans. La tradició cristiana ha vist freqüentment, en la presència de Jesucrist a les noces de Canà, una confirmació del valor diví del

Matrimoni: *el nostre Salvador anà a les noces —escriu sant Ciril d'Alexandria— per santificar el principi de la generació humana.*[5]

El Matrimoni és un sagrament que, de dos cossos, en fa una sola carn; com ho diu amb forta expressió la teologia, són els mateixos cossos dels contraents la seva matèria. El Senyor santifica i beneeix l'amor del marit envers la muller i el de la muller envers el marit: ha disposat no sols la fusió de llurs ànimes, sinó també dels cossos. Cap cristià, cridat o no a la vida matrimonial, no pot desestimar-la.

El Creador ens ha donat la intel·ligència, que és com una guspira de l'enteniment diví que ens permet —amb la lliure voluntat, un altre do de Déu— de conèixer i estimar; i ha posat en el nostre cos la possibilitat d'engendrar, que és com una participació del seu poder

creador. Déu ha volgut servir-se de l'amor conjugal per portar noves criatures al món i acreïxer el cos de la seva Església. El sexe no és cap realitat vergonyosa, sinó un present diví que s'ordena netament a la vida, a l'amor, a la fecunditat.

Aquest és el context, el rerafons en què se situa la doctrina cristiana sobre la sexualitat. La nostra fe no desconeix res de la bellesa del que és breu i generós; d'allò que és genuïnament humà, entre el que hi ha aquí baix. Ens ensenya que la regla de la nostra vida no ha de ser la recerca egoïsta del plaer, ja que tan sols la renúncia i el sacrifici condueixen al veritable amor: Déu ens ha estimat i ens invita a estimar-lo i a estimar els altres amb la veritat i l'autenticitat amb què Ell ens estima. *Qui conserva la vida la perdrà; i qui la perdi per amor meu, tornarà a trobar-la*, ha escrit sant

Mateu en el seu Evangeli, amb frase que sembla paradoxal.[6]

Les persones que estan pendents d'elles mateixes, que actuen cercant per damunt de tot la pròpia satisfacció, posen en joc la seva salvació eterna, i ja ara mateix són inevitablement infelices i desgraciades. Només aquell que s'oblida d'ell mateix i es dóna a Déu i als altres —també en el matrimoni—, pot ésser feliç a la terra, amb una felicitat que és preparació i avanç del cel.

Durant el nostre camí terrenal, el dolor és la pedra de toc de l'amor. En l'estat matrimonial, considerant les coses d'una manera descriptiva, podríem afirmar que hi ha anvers i revers. Per una banda, l'alegria de saber-se estimats, la il·lusió per edificar i tirar endavant una llar, l'amor conjugal, el consol de veure créixer els fills. Per l'altra, dolors i

contrarietats, el transcurs del temps que consumeix els cossos i amenaça d'agrir els caràcters, l'aparent monotonia dels dies aparentment sempre iguals.

Tindria un pobre concepte del matrimoni i de l'afecte humà qui pensés que en topar amb aquestes dificultats, l'amor i la contentació s'acaben. És justament aleshores, quan els sentiments que animaven aquelles criatures revelen llur veritable naturalesa, que la donació i la tendresa arrelen i es manifesten amb un afecte autèntic i profund, més poderós que la mort.[7]

Aquesta autenticitat de l'amor demana fidelitat i rectitud en totes les relacions matrimonials. Déu, comenta sant Tomàs d'Aquino,[8] ha unit un plaer, una satisfacció, a les diverses funcions de la vida humana; i, per això, aquest plaer i aquesta satisfacció són bons. Però si l'home,

invertint l'ordre de les coses, cerca aquesta emoció com a valor íntim, menyspreant el bé i el fi al qual ha d'anar lligada i ordenada, la perverteix i desnaturalitza per convertir-la en pecat, o en ocasió de pecat.

La castedat —que no és pas simple continència, sinó afirmació decidida d'una voluntat enamorada— és una virtut que manté la joventut de l'amor en qualsevol estat de vida. Hi ha una castedat d'aquells que senten que se'ls desperta el desenvolupament de la pubertat, una castedat dels qui es preparen per casar-se, una castedat d'aquells que Déu crida al celibat, una castedat d'aquells que han estat escollits per Déu per viure en el matrimoni.

¿I com no hem de recordar aquí les paraules fortes i clares que ens conserva la Vulgata, amb la recomanació que l'Arcàngel Rafael

féu a Tobies abans que s'esposés amb Sara? L'àngel l'amonestà així:

Escolta'm i et mostraré qui són aquells contra els quals pot prevaler el dimoni. Són els qui abracen el matrimoni de tal manera que exclouen Déu de si mateixos i de llur pensament, i es deixen emportar per la passió com el cavall i el mul, que són mancats d'enteniment. Sobre aquests té potestat el dimoni.[9]

No hi ha amor humà net, franc i alegre en el matrimoni si hom no viu aquesta virtut de la castedat, que respecta el misteri de la sexualitat i l'ordena cap a la fecunditat i la donació d'un mateix. Mai no he parlat d'impuresa, i he evitat sempre de descendir a casuístiques morboses i sense sentit: Però de castedat i de puresa, de l'afirmació joiosa de l'amor, sí que n'he parlat molts cops, i n'haig de parlar encara.

Pel que fa a la castedat conjugal, asseguro als esposos que no han de tenir por d'expressar l'estimació: al contrari, perquè aquesta inclinació és la base de llur vida familiar. Allò que els demana el Senyor és que es respectin mútuament i que es siguin mútuament lleials, que obrin amb delicadesa, amb naturalitat, amb modèstia. Els diré també que les relacions conjugals són dignes quan són una prova de veritable amor i, per tant, són obertes a la fecunditat, als fills.

Estroncar les deus de la vida és un crim contra els dons que Déu ha concedit a la humanitat i una manifestació que és l'egoisme i no l'amor allò que inspira la conducta. Aleshores tot s'enterboleix, perquè els cònjuges arriben a contemplar-se com a còmplices: i s'esdevenen dissensions que, si es continua així, són gairebé sempre inguaribles.

Quan la castedat conjugal es fa present en l'amor, la vida matrimonial és expressió d'una conducta autèntica, marit i muller es comprenen i se senten units; quan el bé diví de la sexualitat es perverteix, es destrossa la intimitat i ni el marit ni la muller no poden ja esguardar-se noblement a la cara.

Els esposos han d'edificar llur convivència sobre un afecte sincer i net, i sobre l'alegria d'haver portat al món els fills que Déu els hagi donat la possibilitat de tenir, tot sabent, si cal, renunciar a comoditats personals i posant fe en la providència divina: formar una família nombrosa, si aquesta fos la voluntat de Déu, és una garantia de felicitat i d'eficàcia, per més que afirmin una altra cosa els fautors equivocats d'un trist hedonisme.

No oblideu que entre els esposos, a vegades, no és possible d'evitar les

discussions. No us les tingueu mai davant els fills: els fareu sofrir i es decantaran a una banda, i amb això contribuiran potser a augmentar inconscientment la vostra desunió. Però les renyines, sempre que no siguin gaire sovintejades, són també una manifestació d'amor, gairebé una necessitat. L'ocasió, no pas el motiu, sol ésser el cansament del marit, esgotat per la feina de la seva professió; la fatiga —tant de bo que no sigui l'avorriment— de l'esposa, que ha hagut de lluitar amb els nens, amb el servei o amb el seu caràcter mateix, a vegades poc ferm; bé que les dones sou més fermes que els homes, si us ho proposeu.

Eviteu la supèrbia, que és el major enemic del vostre tracte conjugal: en les vostres petites disputes, cap de vosaltres no té raó. El qui està més seré ha de dir una paraula que deturi el mal humor fins més tard. I més

tard —tots sols— baralleu-vos, que ja fareu les paus de seguida.

Vosaltres, les mullers, penseu que tal vegada abandoneu una mica la cura personal; recordeu amb el proverbi que la dona que es compon treu l'home d'una altra porta: és sempre actual el deure d'ésser amables com quan éreu promeses, deure de justícia perquè pertanyeu al marit: i ell tampoc no ha d'oblidar que és vostre i que conserva l'obligació de ser afectuós com un promès durant tota la vida. Malament, si somrieu amb ironia, en llegir aquest paràgraf: seria una mostra evident que l'afecte familiar s'ha convertit en glaçadora indiferència.

Llars lluminoses i alegres

No es pot parlar del matrimoni sense pensar alhora en la família, que és el fruit i la continuació d'allò que amb el matrimoni es comença. Una família es compon no solament del

marit i de la muller, sinó també dels fills i, en un grau o en un altre, dels avis, dels altres parents i dels qui hi treballen. A tots ha d'arribar l'escalf entranyable, del qual depèn l'ambient familiar.

Certament, hi ha matrimonis als quals el Senyor no concedeix fills: és senyal que els demana que vagin estimant-se amb el mateix afecte, i que dediquin les energies —si poden— a serveis i tasques en benefici d'altres ànimes. El que és normal, però, és que un matrimoni tingui descendència. Per a aquests esposos, la primera preocupació ha d'ésser els propis fills. La paternitat i la maternitat no s'acaben amb el naixement: aquesta participació en el poder de Déu, que és la facultat d'engendrar, s'ha de prolongar en la cooperació amb l'Esperit Sant perquè culmini formant autèntics homes cristians i autèntiques dones cristianes.

Els pares són els principals educadors dels fills, tant en allò que és humà com en el que és sobrenatural, i han de sentir la responsabilitat d'aquesta missió que els exigeix comprensió, prudència, saber ensenyar, i per damunt de tot, saber estimar; i tenir el delit de donar bon exemple. No és un camí encertat, per a l'educació, la imposició autoritària i violenta. L'ideal dels pares es concreta més aviat a ésser amics dels fills: amics als quals es confien les inquietuds, amb qui es consulten els problemes, i dels quals hom espera un ajut eficaç i amable.

Cal que els pares trobin temps per estar amb els fills i parlar-hi. Els fills són el més important: més important que els negocis, que la feina, que el descans. En aquestes converses convé d'escoltar-los amb atenció, d'esforçar-se a comprendre'ls, de saber reconèixer la part de veritat

—o tota la veritat— que hi pugui haver en algunes de les seves rebel·lies. I, ensems, ajudar-los a encarrilar bé els seus afanys i il·lusions, ensenyar-los de considerar les coses i de raonar; no imposar-los una conducta, sinó mostrar-los els motius, sobrenaturals i humans, que l'aconsellen. En un mot, respectar la seva llibertat, ja que no hi ha una veritable educació sense responsabilitat personal, ni responsabilitat sense llibertat.

Els pares eduquen fonamentalment amb llur conducta. Allò que els fills i les filles busquen en el pare o la mare no són pas uns coneixements més amplis que els seus o uns consells més o menys encertats, sinó quelcom de més categoria: un testimoniatge del valor i del sentit de la vida encarnat en una existència concreta, confirmat en les diverses circumstàncies i situacions que se succeeixen al llarg dels anys.

Si jo hagués de donar un consell als pares, els donaria sobretot aquest: que els vostres fills vegin —de petits ho veuen tot, i ho judiquen: no us feu il·lusions— que intenteu viure d'acord amb la vostra fe, que Déu no és tan sols en els vostres llavis, sinó que és en les vostres obres; que us esforceu a ser sincers i lleials, que us estimeu vosaltres i que els estimeu de debò.

És així com contribuïreu millor a fer-ne uns cristians veritables, uns homes i dones íntegres, capaços d'afrontar amb esperit obert les situacions que la vida els presenti, de servir els seus conciutadans i de contribuir a la solució dels grans problemes de la humanitat, de dur el testimoni de Crist pertot on es trobin més endavant, en la societat.

Escolteu els vostres fills, dediqueu-los també temps *vostre*, mostreu-los confiança: creieu tot el que us diguin,

per més que algun cop us enganyin; no us espanteu de les seves *rebel·lies*, ja que vosaltres, a la seva edat, també fóreu més o menys rebels; sortiu a trobar-los a mig camí, i pregueu per ells, que acudiran als pares amb senzillesa —és segur, si obreu cristianament així—, en comptes d'acudir amb les seves legítimes curiositats a qualsevol amigot desvergonyit o brutal. La vostra confiança, la vostra relació amigable amb els fills, rebrà com a resposta la sinceritat d'ells amb vosaltres: i això, encara que no hi manquin baralles ni incomprendiments de poca importància, és la pau familiar, la vida cristiana.

¿Com descriuré —es demana un escriptor dels primers segles— la felicitat d'aquest matrimoni que l'Església uneix, que la pròpia donació confirma, que la benedicció segella, que els àngels proclamen, i el qual Déu Pare dóna per celebrat?... Tots

*dos esposos són com germans,
servents l'un de l'altre, sense que entre
ells s'hi faci cap separació, ni en la
carn i en l'esperit. Perquè
veritablement són dos en una sola
carn, i on hi ha una sola carn hi ha
d'haver un sol esperit... En
contemplar aquestes llars, Crist
s'alegra i els envia la seva pau; on són
els dos, Ell també hi és, i on Ell és no
hi pot haver res de dolent.[10]*

Hem mirat de resumir i comentar alguns dels trets d'aquestes llars, en què es reflecteix la llum de Crist, i que són, per això, lluminoses i alegres —ho torno a dir—, on l'harmonia que regna entre els pares es transmet als fills, a tota la família i a tots els ambients que l'acompanyen. Així, en cada família autènticament cristiana es reproduïx d'alguna manera el misteri de l'Església, escollida per Déu i enviada com a guia del món.

A tot cristià, sigui quina sigui la seva condició —sacerdot o seglar, casat o solter— se li apliquen plenament les paraules de l'apòstol que llegim justament a l'Epístola de la festivitat de la Sagrada Família: *Elegits de Déu, sants i estimats.*^[11] Això som tots, cadascú al seu punt i al seu lloc en el món: homes i dones elegits per Déu per donar testimoni de Crist i dur als qui ens envolten l'alegria de saber-se fills de Déu, malgrat els nostres errors i procurant de combatre'ls.

És molt important que el sentit vocacional del matrimoni no manqui mai: ni en la catequesi ni en la predicació, com en la consciència d'aquells que Déu vulgui en aquest camí, ja que realment i veritablement són cridats a incorporar-se als designis divins per a la salvació de tots els homes.

Per això, tal vegada, no es pot proposar als esposos cristians un

model millor que el de les famílies dels temps apostòlics: el centurió Corneli, que fou dòcil a la voluntat de Déu i en la casa del qual es va consumir l'obertura de l'Església als gentils;[12] Àquila i Priscilla, que difongueren el cristianisme a Corint i a Efes, i que van col·laborar en l'apostolat de sant Pau;[13] Tabita, que amb la seva caritat assistí els necessitats de Jafa.[14] I tantes altres llars de jueus i de gentils, de grecs i de romans, on va arrelar la predicació dels primers deixebles del Senyor.

Famílies que visqueren de Crist i que donaren a conèixer Crist. Petites comunitats cristianes que foren com centres d'irradiació del missatge evangèlic. Unes llars iguals a les d'altres d'aquells temps, animades, però, d'un esperit nou, que s'encomanava a aquells qui les coneixien i les tractaven. Això foren els primers cristians, i això hem

d'esser els cristians d'avui:
sembradors de pau i d'alegria, de la
pau i l'alegria que Jesús ens ha
portat.

[1] Gal IV, 4.

[2] Lc II, 14.

[3] Col III, 15.

[4] Cfr. Edp V, 32.

[5] St. Ciril d'Alexandria, *In Ioannem
commentarius*, 2, 1 (PG 73, 223).

[6] Mt X, 39.

[7] Cfr Cant VIII, 6.

[8] Cfr. Sant Tomàs d'Aquino, *S. Th.* I-
II, q. 31 et 141.

[9] Tob VI, 16-17.

[10] Tertulià, *Ad uxorem*, 1, 2, 9 (PL 1, 1302).

[11] Col III, 12.

[12] Cfr. Act X, 24-48.

[13] Cfr. Act XVIII, 1-26.

[14] Cfr. Act IX, 36.

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca-ad/article/audio-el-
matrimoni-vocacio-cristiana/](https://opusdei.org/ca-ad/article/audio-el-matrimoni-vocacio-cristiana/)
(14/04/2025)